

REFERAT Miljø- og teknikudvalget 2012 - 2021 d. 22-10-2018

Mødedato Mandag d. 22. oktober 2018 kl. 15:30

Mødested E.3.16

Indholdsfortegnelse

Udkast til Klima-, natur-, og miljøpolitik.....	3
Dialogmøde 2018 mellem aftaleenheden Randers Affaldsterminal og miljø- og teknikudvalget.....	5
Aftale med Randers Affaldsterminal for 2019-2020.....	6
Iben Sønderup anmoder om orientering om resultat af forureningsundersøgelse vedr. grunden på G Lukket.....	7 8
Drøftelse af henvendelse fra Growing Trees Network vedr. kommunal jord til rejsning af ny skov....	9
Nedklassificering af vandløb.....	11
Fastholdelse af ressourcer til administration af vandløb.....	13
Vedligeholdelsesbestemmelser for Gudenåen.....	15
Lukket.....	19
Lukket.....	20
Planstrategi 2018 - udkast til drøftelse.....	21
Forslag til genplacering af vandskulptur Iguanbryderne.....	23
Tilladelse til gavlmaleri på Østervold 16, 8900 Randers C.....	25
Facadeskiltning for ny stadionsponsor på Randers Stadion.....	26
Orientering om bevaringsudvalgets arbejde 2016 - 2017.....	28
Iben Sønderup ønsker en orientering om konsekvenser for Randers Kommune af Trafikplanen for d	30
Iben Sønderup anmoder om drøftelse af henvendelse om farlige huller i rabatten på Højsletvej.....	31
Frank Nørgaard anmoder om drøftelse af ansøgning om støtte til udførelse af støjbegrænsende for	33
Dansk Folkeparti og Venstre foreslår, at der sikres velegnet belægning ved restaurationer med udes	34
Høring af Midttrafik budget 2019.....	35
Principper for udbud af bybuskørsel i Randers by.....	37
Orientering om forløb omkring omdannelse af Langå Station.....	39
Iben Sønderup ønsker en orientering om forvaltningens kommunikation med DSB Ejendomme om	41
Socialdemokratiet foreslår ændringer i Cykelstiplanen.....	43
Sti mellem Piasminde og Kastrupsmindevej.....	44
Udmøntning af reduktion af budget.....	45
Sagsstyringsliste pr. 17. oktober 2018.....	47
Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 22. oktober 2018.....	48
Frida Valbjørn Christensen stiller forslag vedr. forbud mod brug af pesticider.....	49

Punkt 142: Udkast til Klima-, natur-, og miljøpolitik

00.30.00-G01-6-18

Resume

I forlængelse af byrådets visionsproces er der udarbejdet et forslag til klima-, natur- og miljøpolitik. Politikken behandles i miljø- og teknikudvalget, før den sendes i høring.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø og teknikudvalget,

1. at udkast til klima-, natur- og miljøpolitik drøftes og godkendes med henblik på høring og videre politisk behandling.

Beslutning

1. at drøftet og godkendt med henblik på høring og videre politisk behandling.

Frida Valbjørn Christensen og Iben Sønderup stillede ændringsforslag om, at følgende indskrives i politikken: "Randers Kommune lægger stor vægt på at efterleve kravene om god økologisk tilstand i vandløbene."

Ændringsforslaget blev vedtaget med 4 stemmer for. Imod stemte Frank Nørgaard, Anders Henrik Jensen og Niels Erik Christensen.

Frank Nørgaard begærede sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

I forlængelse af byrådets visionsproces for 2018-21 er der udarbejdet en ny klima-, natur- og miljøpolitik som en af i alt 12 visionspolitikker relateret til seks politiske målsætninger.

Klima-, natur- og miljøpolitikken bygger videre på den forrige politik fra 2015, men er nyskrevet med udgangspunkt i byrådets vision for 2018-21 og de seks politiske målsætninger. Klima-, natur- og miljøpolitikken relaterer sig hovedsageligt til målsætningerne om Byen til Vandet og Grøn bæredygtighed, men har også i mindre grad betydning for målsætningen om Attraktiv bosætningskommune og Attraktiv erhvervskommune.

Desuden kan klima-, natur- og miljøpolitikken ses som en overordnet paraply for de mere detaljerede handleplaner på forskellige fagområder under politikken. Det drejer sig fx om klimaplanen, indsatsplanerne for rent drikkevand, skovstrategien og den kommende friluftstrategi.

Endelig er politikken i tråd med FN's verdensmål for bæredygtighed, som frem til 2030 skal sætte kursen mod en mere bæredygtig udvikling. Her er det de "grønne" mål omkring rent drikkevand, bæredygtig energi, bæredygtige byer og lokalsamfund, ansvarligt forbrug og produktion, klimainsats og livet på land, der er mest relevante.

Klima-, natur- og miljøpolitikken omfatter nedenstående emner:

- Naturen tæt på borgeren
- Biodiversitet
- Rent drikkevand
- Energi og Klima (klimaforebyggende tiltag)
- Klimatilpasning og overfladevand (klimatilpassende tiltag)
- Grøn erhvervsudvikling

- Vi fejrer for egen dør (kommunen som virksomhed)

Udover miljø- og teknikudvalgets input har relevante emner været drøftet med landdistriktsudvalget, udviklingsudvalget og skole- og uddannelsesudvalget.

Politikudkastet er vedlagt sagen.

Økonomi

Ingen.

Videre proces

Udkast til klima-, natur- og miljøpolitik sendes i høring i perioden 29. oktober-26. november, hvor borgere, foreninger, samarbejdspartnere og de øvrige udvalg har mulighed for at komme med input.

Efter høringen behandles politikken i miljø- og teknikudvalget i december 2018 og i økonomiudvalget i januar 2019.

Den endelige politik forventes godkendt af byrådet i januar 2019.

Bilag

Klima natur miljøpolitik.pdf

Oplæg om klima- natur- og miljøpolitik - 22-10-2018

Punkt 143: Dialogmøde 2018 mellem aftaleenheden Randers Affaldsterminal og miljø- og teknikudvalget

07.03.00-G00-1-18

Resume

Der afholdes det årlige dialogmøde i henhold til aftalen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der gennemføres en dialog med Randers Affaldsterminal.

Beslutning

1. at gennemført.

Sagsfremstilling

Byrådet har for 2017 og 2018 indgået en aftale med aftaleenheden Randers Affaldsterminal, og af aftalen fremgår det, at der hvert år skal afholdes et dialogmøde med udvalget.

Dialogmødet tager udgangspunkt i Affaldsterminalens virksomhedsplan, der bl.a. indeholder en vurdering af den aktuelle situation, mål og resultater, økonomi og personaleforhold, samt planer og ønsker for fremtiden.

Status vedrørende driften 2017 - Information til miljø- og teknikudvalg og aftalen for 2017 og 2018 er vedhæftet.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Aftale mellem Byrådet og Randers Affaldsterminal 2017 og 2018

Virksomhedsplan for Randers Affaldsterminal 2017

Præsentation_Dialogmødet 2018 og ny 4-årig aftale

Punkt 144: Aftale med Randers Affaldsterminal for 2019-2020

07.04.00-G01-4-18

Resume

Som en del af Randersmodellen har Randers Affaldsterminal siden 1. januar 2008 indgået aftaler med Randers Byråd. Der skal nu indgås en ny aftale for perioden 2019-2022.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at aftale for 2019-2022 mellem Randers Byråd og Randers Affaldsterminal godkendes.

Beslutning

1. at indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Affaldsterminal har siden 1. januar 2008 haft aftaler med Randers Byråd som led i aftalestyringen efter Randersmodellen. Den seneste aftale for 2017 og 2018 udløber ved udgangen af 2018 og skal derfor erstattes af en ny. Udkast til aftale benævnt "Aftale mellem byrådet og Randers Affaldsterminal 2019-2022" er vedhæftet dagsordenen og er nu 4-årig, såfremt det godkendes.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Aftale mellem Byrådet og Randers Affaldsterminal 2019 - 2022

Dialogmødet 2018 og ny 4-årig aftale

Punkt 145: Iben Sønderup anmoder om orientering om resultat af forureningsundersøgelse vedr. grunden på Grenåvej 222 i Drastrup

09.00.00-G01-47-18

Resume

Forvaltningen orienterer om resultat af forureningsundersøgelsen af grunden Gl. Grenåvej 222 i Drastrup, hvor der tidligere har ligget en Q8 tankstation.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. at taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Iben Sønderup har anmodet om, at følgende sættes på dagsordenen:

"Jeg vil gerne bede om at få en sag på dagsordenen på næste udvalgs møde i Miljø og Teknik. Jeg ønsker en mundtlig præsentation af Q8-rapportens resultater og en konklusion fra forvaltningen. Ligeledes ønsker jeg en status på, hvor langt forvaltningen er d. 22. oktober med evt. at påbyde oprensning af grunden, få ændret kortlægning til V2 samt andre eventuelle relevante oplysninger."

Sagsfremstillingen er vedhæftet et notat, der besvarer de stillede spørgsmål.

Økonomi

Ingen.

Bilag

MTU notat vedr. Gl Grenåvej 222

Rapport - Forureningsundersøgelse, Gl. Grenåvej 222, Randers

Gl. Grenåvej 222_drikkevandsinteresser

Bilag 1 til Rapport - Forureningsundersøgelse, Gl Grenåvej 222, Randers 16

Punkt 146: Lukket

09.13.01-K08-81-18

Punkt 147: Drøftelse af henvendelse fra Growing Trees Network vedr. kommunal jord til rejsning af ny skov

09.08.00-G01-1-18

Resume

Miljø- og teknikudvalget har modtaget en henvendelse fra Growing Trees Network Foundation, som beder om tilkendegivelse af, at Randers Kommune har 100 ha kommunal jord, som kan tilplantes med træer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at henvendelsen fra Growing Trees Network Foundation drøftes.

Beslutning

Udvalget besluttede, at Randers Kommune er positiv overfor henvendelsen, og at der skal arbejdes videre med henvendelsen.

Sagsfremstilling

Miljø- og teknikudvalget har modtaget nedenstående henvendelse, hvor der senest den 23. oktober bedes om en tilkendegivelse af, at der i Randers Kommune er 100 ha kommunal jord, som kan tilplantes med træer (som finansieres ved en landsindsamling). Henvendelsen skal ses i lyset af en dialog, der har været mellem forvaltningen og idemanden bag indsamlingen. I dialogen er oplyst, at Randers Kommune ejer 160 ha., som ligger hensigtsmæssigt i forhold til at plante skov for at beskytte drikkevandet. I denne opgørelse er der ikke medtaget den planlagte anvendelse af arealerne - altså hvor er der planlagt byvækst, veje osv. Denne vurdering vil blive foretaget og herved vil der fremkomme et noget mindre kommunalt ejet areal, som kan beplantes - såfremt der er politisk ønske om det.

Forvaltningen vil på mødet orientere om resultatet af opgørelsen. Såfremt miljø- og teknikudvalget ønsker, at der skal arbejdes videre med henvendelsen, skal udviklingsudvalget forholde sig til, hvilke arealer der kan overgå til skov.

Henvendelse fra Growing Trees Network Foundation lyder:

"Kære Politikere i Teknik & Miljø udvalget i, Randers Kommune.

- Lars Heiselberg Vang Jensen, Growing Trees Network Foundation koncept Folkeskoven.dk skriver...

Vi har tidl. hjulpet Randers Kommune og borgere med Folkeskove I Spentrup og I Oust Mølle. Det vil sige, Virksomheder og befolkning mfl. har hjulpet disse træer til Folkeskovene .

Jeg kvier mig lidt ved at skrive dette direkte til jer. Men jeg håber i kan hjælpe.

23 oktober skal koncept Folkeskoven.dk til møde med TV-KANALEN TV2 og produktionsselskabet Tiki Media. TV2 søger og vi søger tilsagn med svar fra kommuner, vi har pt kontaktet 10 stk. om hvor meget skov de vil plante de næste 2-3 år over grundvand.

Sonderingen til et klimashow / National TV-indsamling er ide oplæg til fordel for at kunne plante en masse træer over grundvandsressourcer.

Vi har modtaget et fint svar fra Randers kommune om hvor meget jord i ejer, og indvindingsoplandets areal.

Før 23 oktober vil det være guld værd, om i kan komme med et tilsagn om, at der på jord i Randers Kommune kan plantes 100 hektar skov over grundvand eller mere, i forlængelse af en national Tv-indsamling. (som tidligst kan forløbe efterår 2019). Læses at i stiller med jord i ønsker tilplantet med skov over grundvand, og indsamlingen skaffer midlerne til træer.

Forespørgslen er utraditionel måske, men vi skal synliggøre at der er mulige samarbejdspartnere som kan aftage danskernes donerede træer fra et Tv-show. Plus vi skal synliggøre at et Tv-show vil hjælpe til at hjælpe mere beskyttende natur over grundvand.

Så venligst kan i hjælpe en klar udmelding - bekræftelse herom inden 23 oktober. Så vil det være en stor hjælpeløftestang, vi kan tage med til TV2 mødet.

*Jeres svar sendes til: lars@growingtrees.dk spørgsmål på mobil Lars : 40153594
På forhånd tak*

Lars Heiselberg Vang Jensen

Formand

Growing Trees Network Foundation, hvor borgerne kan opnå skattefradrag via deres donerede træer til folkeskove.

www.folkeskoven.dk "

Økonomi

Ingen.

Bilag

Tv2-sondere-mulighed-for-en-tv-indsamling-til-hjælp-for-træer

Folkeskoven_brochure-2018-version

Punkt 148: Nedklassificering af vandløb

06.02.02-K08-1-15

Resume

Forvaltningen påbegyndte primo 2016 nedklassificeringen af en række udvalgte offentlige vandløb i Randers Kommune. Ved en nedklassificering overgår vandløbsvedligeholdelsen fra kommunen til de private lodsejere. Nedklassificeringen blev medio 2017 sat i bero, da der var behov for afklaring af lovgivningen i forbindelse med nedklassificering af rørlagte vandløbsstrækninger.

Ultimo 2017 udkom Miljø- og Fødeministeriet med en rapport, hvor anbefalinger til den fremadrettede vandløbsforvaltning blev præsenteret. I rapporten indgår bl.a. anbefalinger om, hvilke typer af vandløb der bør nedklassificeres til private. Randers Kommunes retningslinjer til hvilke vandløb, der bør klassificeres som private, er i overensstemmelse med de anbefalinger, som ekspertudvalget fremkommer med.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at arbejdet med nedklassificering af de kommunale vandløb genoptages.

Beslutning

1. at godkendt med 6 stemmer for. Frida Valbjørn Christensen stemte imod.

Frida Valbjørn Christensen begærede sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

På byrådsmødet den 18. januar 2016 blev det besluttet at igangsætte processen omkring klassifikationen af vandløb.

I kommunerne, før kommunesammenlægningen, var der forskellige kriterier for, hvornår et vandløb var offentligt eller privat. Klassifikationen af et vandløb bestemmer bl.a., hvem der har vedligeholdelsesforpligtigheden. I dette tilfælde med nedklassificering vil vedligeholdelsen overgå fra kommunen til de private lodsejere.

I sommeren 2017 stillede forvaltningen arbejdet med nedklassificeringen i bero. Årsagen var, at der var behov for afklaring om fortolkning af vandløbslovens regler ved nedklassificering af nedslidte rørlagte vandløb.

Status

Forvaltningen foretog i 2016 og 2017 høringer ved 38 vandløbsstrækninger svarende til ca. 40 km vandløb. På baggrund af høringerne er der indkommet ca. 20 høringssvar. På byrådsmødet den 27. marts 2017 blev de indkomne høringssvar behandlet, og byrådet vedtog at omklassificere de fremlagte vandløb, samt at der kan iværksættes yderligere omklassificering af en række vandløb i perioden 2017-2019.

Inden forvaltningen besluttede at sætte arbejdet i bero, blev 5 vandløbsstrækninger nedklassificeret. Ingen af afgørelserne til de 5 vandløbsstrækninger blev påklaget. Se bilag 1 for statusoversigt samt placering af vandløbsstrækningerne [her](#).

Forvaltningen har fået afklaret spørgsmålene om fortolkning af vandløbslovens regler. Desuden er der kommet anbefalinger fra det såkaldte ekspertudvalg. Se ekspertudvalgets rapport [her](#).

Ekspertudvalgets rapport

I forbindelse med den forventede revidering af vandløbsloven nedsatte Miljø- og Fødevareminister Esben Lunde Larsen et ekspertudvalg. Ekspertudvalget skulle komme med anbefalinger til den fremtidige vandløbsadministration i Danmark. Anbefalingerne går bl.a. på, at vandløb uden naturinteresser klassificeres som private, hvis der ikke er væsentlige offentlige interesser i forhold til vandafledningen.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at sagen kan genoptages, uden at der er behov for ny samlet høring. Såfremt der er sket et ejerskifte af de berørte matrikler, høres de nye ejere.

Forvaltningens anbefaling

De kriterier, der henvises til i Ekspertudvalgets rapport, indgår i den samlede vurdering, som forvaltningen lægger til grund for hvilken klassifikation, vandløbene skal have. Desuden har forvaltningen fået afklaret spørgsmålet om vandløbslovens regler ved nedslidte rørledninger. På den baggrund anbefaler forvaltningen, at arbejdet med nedklassificering genoptages.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Bilag 1, Oversigt over vandløb der nedklassificeres

Punkt 149: Fastholdelse af ressourcer til administration af vandløb

06.02.00-A00-1-18

Resume

Øget nedbør og øget grundvandsstand giver problemer med afvandingen i en række vandløb. Dette medfører mange henvendelser fra lodsejere og vandløbslaug til forvaltningen, som derfor skal bruge mange ressourcer på kontakt med disse og tilsyn med vandløb. Samtidig forventes ny lovgivning om administration af vandløb at træde i kraft i løbet af 2019. I forbindelse med budgetforliget i 2016 blev det besluttet at afsætte 500.000 kr. fra naturanlægskontoen til vandløbsarbejdet indtil udgangen af 2018. Udvalget skal tage stilling til, om der fortsat skal overføres anlægsmidler fra naturforvaltningskontoen til at aflønne vandløbsmedarbejder i 2 år.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at der for hvert af årene 2019 og 2020 fortsat overføres 500.000 kr. fra naturanlægskontoen til aflønning af en vandløbsmedarbejder.

Beslutning

1. at indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget i 2016 blev det besluttet af afsætte 500.000 kr. i årene 2016 - 2018 til opmåling af vandløb og arbejdet med revision af vandløbsregulativerne.

Der har de seneste år været brugt betydelige ressourcer på vandløbsområdet. Dette skyldes primært øget nedbør og øget grundvandsstand med deraf afledte problemer med vandafledningen. Dette har medført rigtig mange lodsejerhenvendelser om oversvømmelser og der er stillet mange spørgsmål om grødeskæringen, om regulativerne er overholdte og mulighederne for at forbedre vandafledningen. Forvaltningen har derfor brugt meget tid på følgende opgaver:

Tilsyn med grødeskæringen - om grødeskæringen er udført i henhold til regulativet.

- Tilsyn med vandløbet - om dimensionerne i regulativet er overholdte
- Opmåling af vandløbet til dokumentation for om dimensionerne er overholdte og beregning af vandføringen.
- Møder og dialog med lodsejere for at få en fælles forståelse af problemerne
- Sagsbehandling af krav om erstatninger
- Møder med vandløbslaug. Der er og bliver oprettet flere og flere vandløbslaug, som kræver megen dialog og mødeaktivitet.

Forvaltningen vurderer, at en del af løsningen på nuværende og kommende udfordringer med vandafledningen er etablering af lavbunds- og vådområder og i den forbindelse at inddrage jordfordeling. For at gennemføre dette arbejde kræves ressourcer til dialog, møder og opfølgning.

Ekspertudvalget, som er kommet med anbefalinger til regelændringer på vandløbsområdet for bl.a. at sikre by og land mod oversvømmelser, har bl.a. anbefalet, at der skal udarbejdes helhedsplaner for de samlede vandløbssystemer og at der skal ske en gennemgang og opdeling af vandløb, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den nye lovgivning forventes at træde i kraft i løbet af 2019.

Det forventes, at nedbøren fortsat vil stige på sigt. Det kan derfor forventes, at der fremover skal bruges mere og mere tid på ovennævnte opgaver samtidig med at ny lovgivning skal implementeres.

Status for opgaveløsningen i Miljø, Natur og Landbrug

Sektionen udfører i høj grad lovpligtige myndighedsopgaver.

Inden for stort set alle sektionens opgaver (virksomheder, landbrug, spildevand, vandforsyning og natur) kan der mærkes et betydeligt arbejdspress, som følge af øget aktivitet i samfundet. Det er derfor nødvendigt med en skarp prioritering af hvordan ressourcerne bruges til at løse opgaverne. Prioriteringen af opgaver har været, at akutte sager prioriteres højest for at tilgodese erhvervslivet, borgerne og aktiviteten i samfundet. Denne prioritering har medført, at der er opgaver, der ikke er blevet løst. Her kan nævnes manglende tilsyn på landbrug, fornyelser af indvindingstilladelser, som er udløbet, behandling af en bunke af overtrædelsessager inden for naturområdet og ajourføring og registrering af beskyttet natur. Der er således ikke ledige ressourcer inden for sektionen, der kan overflyttes til vandløbsområdet. Forvaltningen anbefaler derfor, at der for årene 2019 og 2020 overføres midler fra naturanlægskontoen til aflønning af vandløbsmedarbejder.

Økonomi

I årene 2019 og 2020 overføres 500.000 kr. fra naturanlægskontoen til aflønning af medarbejder inden for vandløbsområdet.

Punkt 150: Vedligeholdelsesbestemmelser for Gudenåen

06.00.00-P24-1-18

Resume

Randers-, Viborg-, Favrskov- og Silkeborg kommuner samarbejder om at udarbejde et nyt regulativ for Gudenåen.

Udvalget skal i den forbindelse tage stilling til rammerne for den fremtidige grødeskæring i Gudenå.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at udvalget beslutter om forvaltningen skal arbejde videre med, at det nye regulativ skal indeholde 2 ordinære grødeskæringer i Gudenåen, eller om den nuværende årlige ordinære grødeskæring i det gældende regulativ skal fastholdes.

Beslutning

Miljø- og teknikudvalget indstiller, at forvaltningen skal arbejde videre med 1 ordinær grødeskæring.

For 2 ordinære grødeskæringer stemte Frank Nørgaard, Anders Henrik Jensen og Niels Erik Christensen.

Sagsfremstilling

Randers-, Viborg-, Favrskov- og Silkeborg Kommuner samarbejder om at udarbejde et nyt regulativ for Gudenåen. Strækningen er vist på Bilag 1. Det nuværende regulativ, som omfatter 1 årlig grødeskæring, er fra 2000, og det er på mange punkter utidssvarende. Hertil kommer, at der i de sidste ca. 10 år er konstateret stigende vandstande i Gudenåen, især i sommerperioden. Stigningen skyldes flere faktorer så som øget grødemængde, ændrede nedbørsmønstre og stigende grundvandsstand.

I forbindelse med kommunernes arbejde med det nye regulativ for Gudenåen blev der i 2015 nedsat en styregruppe bestående af 2 politikere fra hver af de 4 kommuner. Randers Kommune var repræsenteret ved Frank Nørgaard og Jens Peter Hansen. I styregruppen var der enighed om at undersøge muligheden for at sænke vandspejlet og dermed reducere generne ved høj vandstand i især Silkeborg og Viborg Kommuner.

Den 26. marts 2015 besluttede styregruppen således, at teknikere fra de 4 kommuner skulle igangsætte et arbejde med at belyse konsekvenser for vandstanden i Gudenåen ved at øge grødeskæringen.

På mødet den 21. oktober 2015 besluttede styregruppen at lægge følgende hensyn til grund for et ønske om øget grødeskæring:

- Hensynet til det samlede oversvømmelsespres på huse, haver og landbrugsarealer.
- Hensynet til rekreative anlæg i bredzonen, herunder træksti, kroer og kanoplads.
- Hensynet til at adgang til lystfiskeri og kanosejls ikke besværliggøres.

Det var styregruppens vurdering, at disse hensyn samlet udgør en væsentlig interesse, der kan begrunde en, i forhold til det gældende regulativ for Gudenåen, øget grødeskæring. Styregruppen formulerede som en målsætning, at effekten af grødeskæringen skal genskabe vandstandsforholdene fra før vandremuslingens indvandring i Gudenåsystemet., altså for ca. 10 år siden.

I 2016 blev effekten af 2 grødeskæringer i 10 meters bredde på månedsmiddel vandstanden beregnet. Den opnåede reduktion af månedsmiddel vandstanden i sommermånederne er i størrelsesordenen:

- 2 - 8 cm i juni-september på strækningen Kongensbro til Tange Sø.
- 5 - 11 cm i juni-august på strækningen nedstrøms Tangeværket.

Der er desuden gennemført en vurdering af de økonomiske gevinster (samlet stigning af jordpriserne) ved en ændret grødeskæring. Vurderingen viser, at værdien af det vandløbspåvirkede landbrugsareal opstrøms Tange Sø øges med i størrelsesordenen 600.000 kr. og nedstrøms Tange Sø med i størrelsesordenen 440.000 kr.

Sagen om rammerne for den fremtidige grødeskæring i Gudenåen blev herefter politisk behandlet i de 4 kommuner. I Randers Kommune var det på udvalgsrådet den 19. januar 2017, og her blev det besluttet, at vandløbsvedligeholdelsen i regulativet ændres fra én årlig grødeskæring til to med mulighed for en tredje grødeskæring for at reducere vandstanden i Gudenåen.

Med baggrund i behandlingen af sagens politiske beslutninger i de fire kommuner vedtog styregruppen den 21. marts 2017 nedenstående ramme for udarbejdelse af et udkast til nyt regulativ:

- Det ønskes indarbejdet i regulativet, at der kan skæres grøde 2 gange i grødeskæringssæsonen i en 10 m bred strømrende på hele den regulativ omfattede strækning af Gudenåen. Gennem Sminge Sø og Tange Sø videreføres den nuværende strømrende på 20 meter. På strækningen i Randers Kommune ændres skæringsbredden således ikke, men antallet af ordinære skæringer ændres fra 1 til 2 gange om året.
- Der skal være mulighed for en ekstraordinær 3. grødeskæring, og der skal arbejdes videre med objektive kriterier for, hvornår en sådan ekstraordinær grødeskæring bør finde sted.
- Den besluttede grødeskæringspraksis skal evalueres efter 3 års virke i forhold til effekten på vandstand og vandplanter.

Silkeborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg besluttede den 8. august 2018, at ”Der arbejdes videre med en revision af Regulativ for Gudenåen Silkeborg - Randers indenfor principperne i det gældende regulativ. Der arbejdes videre med mulighed for at fastsætte objektive kriterier for ekstraordinær skæring. Udenfor habitatsområdet genoptages spørgsmålet om bredde og hyppighed af grødeskæringen efter udvalgets besigtigelsestur. Habitatsdirektivets undtagelsesbestemmelser tages ikke i anvendelse p.t.. Der arbejdes videre med undersøgelse/iværksættelse af andre tiltag til imødegåelse af konsekvenserne af vandstanden.”

Beslutningen i Silkeborg Kommune betyder at grødeskæringen i Habitatområdet, som strækker sig fra Silkeborg og til Kongensbro på strækningen opstrøms Tange Sø, på nuværende tidspunkt ikke ønskes ændret i det nye regulativ. Dette betyder at der på habitatstrækningen skæres 1 gang om året i en bredde på 7 m. Silkeborg Kommune har endnu ikke truffet afgørelse om den fremtidige vedligeholdelse af Gudenåen beliggende uden for habitatstrækningen.

Beslutningen i Silkeborg Kommune betyder at regulativændringen ikke nødvendiggør inddragelse af undtagelsesbestemmelserne i Habitatdirektivet.

Gudenåen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket betyder, at der ikke må ske ændring i tilstanden af vandløb eller dele af vandløb, der er udpeget som beskyttet.

Øget skærehyppighed og -bredde samt ændring i skæringstermin kræver derfor dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og vandløbsloven. I den anledning skal en række krav være opfyldt som forudsætning for, at der kan meddeles dispensation.

Bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 3 er udformet som en forbudsbestemmelse men med mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan dispensere i særlige tilfælde, jf. lovens § 65, stk. 2.

Der er tre muligheder for dispensation:

1. Indgrebet er af underordnet betydning
2. Indgrebet har positiv effekt på naturtyper og arter
3. Der foreligger særlige omstændigheder der kan begrunde en dispensation

Væsentlige jordbrugs-, økonomiske- eller rekreative interesser er ifølge retspraksis normalt ikke tilstrækkelig begrundelse for en dispensation. En dispensation skal derfor kunne begrundes i væsentlige samfundsmæssige interesser.

Forvaltningens bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis med hensyn til naturbeskyttelseslovens §3 er restriktiv. Dette understøttes af diverse klagenævnsafgørelser. Afgørelsen om, hvorvidt der kan meddeles § 3 dispensation til ændringen af regulativet til bl.a. to årlige skæringer, beror derfor på, om der er særlige omstændigheder, der taler for ændret grødeskæring.

To årlige grødeskæringer har større negativ effekt på vandløbsvegetationen og smådyrsfaunaen end én. Vurderingerne peger derfor på en negativ påvirkning af vandplanter og smådyrsfauna, herunder den beskyttede bilag IV-art grøn kølleguldsmed.

Forvaltningen vurderer derfor ikke, at en ændring af regulativet til bl.a. at foreskrive to ordinære grødeskæringer er af underordnet betydning eller har positiv effekt på naturtyper og arter. Der skal derfor foreligge særlige omstændigheder, herunder særlige samfundsmæssige interesser, samtidig med at den pågældende naturlokalitet er af mindre interesse, før der kan meddeles dispensation til ændret grødeskæring.

På grund af Gudenåens varierede dyre- og planteliv vurderes Gudenåen ikke at være en naturlokalitet af mindre interesse.

Med udgangspunkt i dette og klagenævnets praksis er det derfor forvaltningens samlede vurdering, at naturinteresserne vil veje tungere end afvandingsinteresserne. Der henvises til bilag 3, som er et notat, der er udarbejdet i samarbejde mellem de 4 kommuner.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at rekreative interesser kan have en vis vægt for Miljøstyrelsen og Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Endelig bemærkes det, at det med forekomsten af den beskyttede bilag IV-art grøn kølleguldsmed vurderes, at der skal indhentes en udtalelse fra Miljøstyrelsen, forinden en eventuel dispensation meddeles.

Styregruppens beslutning

Udkast til regulativ, med fokus på afvanding, myndighedsbehandlingen i forhold til naturbeskyttelsesloven, habitatdirektivets bestemmelser og forslag til procesplan blev forelagt den politiske styregruppe den 15. maj 2018. Randers Kommune er nu repræsenteret ved Frank Nørgaard og Karen Lagoni. Referat af styregruppemødet er vedlagt som bilag.

På mødet var der blandt de 4 kommuner enighed om, at vedligeholdelsesbestemmelserne for Gudenåen igen skal behandles i de 4 kommuner, inden der træffes endelig beslutning om grødeskæringen i det nye regulativ for Gudenåen. Styregruppen ønsker at sikre sig, at der er fortsat enighed og opbakning til den nuværende løsning eller til andre løsninger. En alternativ beslutning kan være, at regulativet for Gudenåen revideres med udgangspunkt i det gældende regulativ med én grødeskæring med den begrundelse, at der efter udvalgets vurdering ikke foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Det videre arbejde med regulativet

De fire kommuner skal være enige om indholdet af det nye regulativ. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem de fire kommuner, skal Miljøstyrelsen træffe en afgørelse.

Et regulativforslag skal efter politisk godkendelse fremlægges lovpligtig i offentlig høring i otte uger. Det reviderede regulativ skal, som noget enkeltstående for Gudenåen, sendes til godkendelse i Miljøstyrelsen.

Det endelige vedtagne regulativ kan påklages til Natur og Miljøklagenævnet.

Økonomi

Det fremgår af vandløbsloven, at vandløbsmyndigheden i regulativet for Gudenåen kan fastsætte, at ejere af opstemningsanlæg til udnyttelse af vandkraften i Gudenåen har pligt til at foretage vandløbsvedligeholdelse.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort Gudenå_04.04.18

Bilag 2 Referat_styregruppemøde_Gudenaaregulativ_15-05-18_0

Bilag 3 Forvaltningernes § 3 vurdering for rev. regulativ_25.09.18

Gudenå kort - habitatområdet i Silkeborg Kommune

Præsentation_Grødeskæring Gudenå kort

Punkt 151: Lukket

06.00.05-P15-1-18

Punkt 152: Lukket

01.05.00-P00-9-18

Punkt 153: Planstrategi 2018 - udkast til drøftelse

01.02.03-P22-1-18

Resume

Forvaltningen har udarbejdet et første udkast til planstrategi, som skal drøftes i miljø- og teknikudvalget, landdistriktsudvalget og udviklingsudvalget.

Planstrategien bygger på byrådets vision, og indeholder dels langsigtede mål og principper for den fysiske udvikling og dels en række konkrete handlinger - som skal realiseres enten i kommuneplanen eller andre projekter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget, landdistriktsudvalget og udviklingsudvalget,

1. at første udkast til planstrategi drøftes.

Beslutning

1. at drøftet.

Sagsfremstilling

Tids- og procesplan for arbejdet med Planstrategi 2018 var på byrådets dagsorden til orientering den 10. september 2018. Sagen var oprindeligt forelagt udviklingsudvalget i juni, og tidsplanen er derfor justeret pga. byrådsbehandlingen.

Forvaltningen har nu udarbejdet et første udkast til planstrategi til drøftelse. Første udkast til planstrategi er i bilag 1.

Planstrategien er Byrådets strategi for kommunens fysiske udvikling i de kommende år, og den sætter rammen for revisionen af kommuneplanen, der skal gennemføres frem mod 2021.

Planstrategien er hængt op på byrådets visionsproces og målsætninger. Planstrategien er derfor bygget op omkring fire udviklingsspor fra visionen:

- Grøn og bæredygtig udvikling
- Attraktiv bosætningskommune
- Attraktiv erhvervskommune
- Byen Til Vandet

Derudover indeholder planstrategien også kommunens bæredygtighedsstrategi - lokal agenda 21.

Planstrategien sætter dels nogle langsigtede mål for udviklingen og en række konkrete handlinger, som enten skal indarbejdes i kommuneplanen i form af temarevisioner, en fuld revision eller i andre projekter. De konkrete handlinger rummer også overordnede strategiske planer, der kan danne grundlag for planlægning og udvikling.

Planstrategien adskiller sig fra tidligere planstrategier ved, at planarbejdet ikke kun skal danne grundlag for yderligere vækst men også skabe tydeligere rammer for, hvordan væksten og udviklingen skal ske. Derved vil vi sikre, at byudvikling sker ud fra et helhedssyn og i den rækkefølge og i de områder, hvor byrådet ønsker det. Bl.a. derved kan vi sikre, at der også i fremtiden er sammenhæng mellem naturværdier, service, infrastruktur og byudvikling.

Derfor lægges der i planstrategien bl.a. op til, at byrådet vil:

- Udarbejde en strategi for byudvikling, der sikrer, at nye bebyggelser placeres hensigtsmæssigt i forhold til at skabe sammenhængende bydele med fællesskaber, sammenhængende grønne områder og god infrastruktur,

- Udpege nye byomdannelsesområder, der sikrer, at byerne ikke kun udvikler sig udad men også fortættes nærmest de eksisterende bymidter
- En arkitektur- og bylivspolitik, der sikrer, at byggeri opføres med høj arkitektonisk kvalitet, og byudvikling bidrager til et bedre nærmiljø for alle.

Jævnfør tidsplanen skal udkast til planstrategien drøftes i miljø- og teknikudvalget, landdistriktsudvalget og udviklingsudvalget, inden den tilrettes og behandles i udviklingsudvalget, økonomiudvalget og byrådet.

Planstrategien skal offentliggøres i 8 uger, hvorefter byrådet kan vedtage ændringer af strategien.

Økonomi

Ingen.

Videre proces

Forvaltningen samler op på drøftelserne i de tre udvalg, hvorefter strategien tilrettes og forelægges til vedtagelse.

Bilag

Planstrategi 2018 - Første udkast

Præsentation til MTU

Punkt 154: Forslag til genplacering af vandskulptur Iguanbryderne

01.00.00-P20-352-15

Resume

Bevaringsudvalget har i 2014 afsat midler til skitsering på placering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen.

Forvaltningen har udarbejdet en række muligheder for placering, og bevaringsudvalget har peget på forslag 2, hvor Iguanbryderne placeres ud for Schousgade.

Foreningen By og Land, Randers ønsker nu at ansøge om fondsmidler, hvorfor der skal tages stilling til om foreningen kan arbejde videre med en placering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der arbejdes videre med muligheder for finansiering af genplacering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen.

Beslutning

1. at godkendt.

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalget har i 2014 afsat midler til forundersøgelser/skitsering på placering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen. Placeringen på Tinghuspladsen er i 2015 anbefalet af Randers Kommunes Kunstfond.

Bevaringsudvalget fik i 2016 efter løbende dialog om skitseringen forelagt de endelige skitser til placeringsmuligheder på Tinghuspladsen. Skitser til placeringsmuligheder fremgår af bilag 1.

Iguanbryderne er en vandskulptur, der tidligere har været placeret ved Frederiksplads og ved stadion på Viborgvej. Skulpturen består af et bassin og en bronzefigur. På nuværende tidspunkt er bronzefiguren og granitbassinet opmagasineret ved anlægsgartner Torben Jensen. Iguanbryderne er således ikke i dag tilgængelig for offentligheden.

Forvaltningen har i skitseringen taget hensyn til, at det forventes, at der sker en udbygning af området ved Thors Bakke, og at Iguanbryderne og evt. belægningsskift skal tilpasses, så der også kan ske en hensigtsmæssig afvikling af trafik i området. I skitseringen redegøres der for 3 forskellige forslag til placering med mulighed for etapedelt realisering.

1. Placering på sokkel på Tinghuspladsen uden belægningsskift
2. Placering på Tinghuspladsen, der i to etaper kan omlægges til brostensbelægning og derved tydeliggøre overgangen mellem det bevaringsværdige kvarter ved Schousgade og den moderne bydel på Thors Bakke.
3. Opstilling umiddelbart foran Tinghuset på den nuværende parkeringsplads, der foreslås omlagt.

Med udgangspunkt i forslag til vejføring, realiserbarhed i forhold til parkeringspladser samt afvikling af trafik har forvaltningen anbefalet scenarie 2. Bevaringsudvalget har peget på forslag 2 som en tilfredsstillende løsning. Der er udarbejdet et udkast til detaljeret belægningsprincip for forslag 2.

Scenarie 2 medfører, at der nedlægges 3 parkeringspladser, men der er til gengæld ved at blive oprettet nye p-pladser langs Nørrestræde ca. 100 meter derfra.

Foreningen By og Land, Randers ønsker nu at igangsætte en proces, hvor der søges om mulighed for finansiering ved erhvervsliv og fonde. Miljø- og teknikudvalget bør derfor tage stilling til, om der kan arbejdes videre med en placering af Iguanbryderne på vejarealet ved Tinghuspladsen.

Forvaltningen understreger, at det forelagte projekt er et indledende skitseprojekt, som vil kræve en mere konkret projektering, hvis det lykkedes at finde finansiering.

Økonomi

Der er ikke afsat midler i budgettet til placering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen. Forvaltningen har drøftet med bevaringsudvalgets medlemmer, at der kan være mulighed for at søge fondsmidler til selve placeringen. Foreningen By og Land, Randers ønsker på den baggrund at stå for dette arbejde og bevaringsudvalget har bevilget 50.000 kr. til støtte til fundraising.

Der er beregnet en estimeret økonomi til de forskellige placeringsmuligheder af skitseforslaget. Økonomi fremgår af bilag 2. Forslagene beløber sig til 1,1 - 5,3 mio. kr., afhængig af hvilken løsning der vælges. Forslag 2 koster mellem 3 - 5,3 mio. kr. Der er ikke indregnet udgifter til genetablering af parkeringspladser. Hvis det lykkes at finde finansiering, vil der skulle udarbejdes et konkret anlægsbudget.

Videre proces

Hvis Foreningen By og Land, Randers opnår helt eller delvis ekstern finansiering til placering af Iguanbryderne på Tinghuspladsen, vil et konkret projekt og tilhørende økonomi blive forelagt til fornyet stillingtagen.

Bilag

Skitseforslag genplacering Iguanbryderne

Overslag - økonomi

Punkt 155: Tilladelse til gavlmaleri på Østervold 16, 8900 Randers C

02.00.00-P20-78-18

Resume

Byrådet besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 at afsætte 1 mio. kr. til understøttelse af midtbyen som attraktivt handelsområde. Heraf er 100.000 kr. øremærket til kunst på husgavle /street art. Forvaltningen orienterer om status på arbejdet, som kræver tilladelse inden for rammerne af lokalplan 309.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. at taget til efterretning.

Niels Erik Christensen og Anders Henrik Jensen tog forbehold.

Niels Erik Christensen begærede sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 at afsætte 1 mio. kr. til understøttelse af midtbyen som attraktivt handelsområde. Midlerne er løbende disponeret gennem en arbejdsgruppe, og på økonomiudvalgets møde 11. december 2017 blev der bl.a. frigivet 100.000 kr. til kunst på husgavle. I forbindelse med sagen fremgik det, at "Cityforeningen ønsker dog, at byrådet senere vil få lov til at godkende motivet/motiverne, inden det rent faktisk ender som konkret udsmykning".

Der er nu valgt en gavl på Østervold 16, som udgør den sydvendte overetage over Spar Nords lejemål på hjørnet af Provstegade (se bilag 1). Der er tale om en moderne bygning, som er omfattet af lokalplan 309, og der foreligger accept fra ejer. Af lokalplanens §4 stk. 15 fremgår det, at "Frilagte gavle skal males i neutrale farver. Tilladelse til gavlmalerier på frilagte gavle gives kun, hvis det efter byrådets skøn tilfører stedet kvalitet."

Der foreligger accept fra ejer, og arbejdsgruppen arbejder på at søge yderligere midler og eller sponsorater, så de kommunale midler kan række længst muligt. Der er med bistand fra en etableret kunstrådgiver valgt en kunstner - street artist - ved navn ETNIK, som har udarbejdet et motiv, der tager afsæt i Randers' historie og stedet (bilag 2). Kunstneren har de sidste 25 år været en aktiv del af street art miljøet.

Det er forvaltningens vurdering, at et gavlmaleri af den viste karakter på den pågældende placering vil bidrage til en forskønnelse af området og tilføre en synlig gavl i byen nye kvaliteter. Forvaltningen påtænker at give tilladelse til det konkrete projekt.

Økonomi

Maleriet finansieres gennem midler afsat til forskønnelse af midtbyen, og der udarbejdes kontrakt med ejendomsejer og kunstner, som sikrer, at der ikke påhviler Randers Kommune en driftsforpligtelse.

Bilag

Bilag1_Østervold

Bilag2_Motiv_streetart

Punkt 156: Facadeskiltning for ny stadionsponsor på Randers Stadion

02.00.00-P19-921-18

Resume

Randers Kommune har modtaget henvendelse om skiltning for ny stadionsponsor for Randers FC, opsat på facaderne på Randers Stadion.

Der ansøges om opsætning af nye skilte til erstatning for den eksisterende facadeskiltning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der meddeles afslag på den ønskede skiltning, da skiltningen ikke er i overensstemmelse med kommunens skiltepolitik.

Beslutning

Fremsendes til byrådet uden indstilling.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget henvendelse om facadeskiltning for ny stadionsponsor for Randers FC, opsat på Randers Stadion på adressen Viborgvej 92. 8920 Randers NV.

Den ny skiltning ønskes som erstatning for de nuværende facadeskilte, for Randers FC's stadionsponsor på Randers Stadion. Der ønskes monteret 4 skilte af typen som vist på bilag 1. Derudover vil der på senere tidspunkt, blive ansøgt om en mindre skiltning for stadionsponsor over bebyggelsens hovedindgange.

Skiltning for nuværende stadionsponsor er udført med udskåren tekst og logo, som måler op til 2,15 x 9,96 meter, dvs. 21,4 m². Den ønskede facadeskiltning for ny hovedsponsor ønskes udført med hvid baggrundsplade som måler op til ca. 4,9 x 9 meter, dvs. ca. 44 m² pr. skilt. Den ansøgte skiltning fremgår af bilag 1.

Randers FC angiver som motivation for skiltningens omfang, at andre jyske superligastadions har en facadeskiltning, som er sammenlignelig med det ansøgte, hvorfor de har fremsendt eksempler herpå. Eksemplerne fremgår af bilag 2.

Adressen Viborgvej 92 i Randers er omfattet af lokalplan 637 og lokalplan 588. Af lokalplan 588 fremgår bestemmelse om, at skiltning og reklamering indenfor lokalplanområdet skal godkendes af Randers Kommune, hvorfor forvaltningen i en sag som denne administrerer med udgangspunkt i skiltepolitikken.

Uddrag fra skiltepolitikken

- *Skiltning bør tilpasses bygningens arkitektur og skala og følge opdeling af vinduer, døre, porte og lign. Skilte bør ikke dække døre, vinduer og bygningsdetaljer.*
- *Skiltning bør udføres med udskårne enkeltbogstaver opsat direkte på facaden eller på en bæreplade af klart ufarvet glas/plast og, med en bogstavhøjde afstemt efter facadens størrelse, og gerne op til 50 cm fri facadeplade over bogstaverne. Skilte, der rækker op over tagfod, tillades som udgangspunkt ikke.*

Den ønskede skiltning består af tekst og logo på en hvid baggrundsplade og er derfor ikke i overensstemmelse med skiltepolitikken, som angiver at skiltning bør udføres med udskårne enkeltbogstaver, opsat direkte på facaden eller på en bæreplade af klart ufarvet glas/plast.

I skiltepolitikken angives desuden at skilte, i kraft af størrelse og udformning kan virke forstyrrende i bybilledet og i visse tilfælde være direkte skæmmende. Skiltepolitikken beskriver ikke noget specifikt om den maksimalt tilladte størrelse af skilte opsat på facader, hvorfor det er en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I dialogen med Randers FC har forvaltningen tilkendegivet umiddelbart at kunne godkende skiltning med samme enkeltelementer (logo og bogstaver) i samme størrelse som ansøgt, enten opsat enkeltvis eller på klar

(gennemsigtig) baggrundsplade. Dette på baggrund af en modtaget visualisering heraf. Randers FC har dog ønsket, at der alene tages stilling til den på bilag 1 viste skiltning med hvid baggrundsplade.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Bilag 1 - Skiltning for ny stadionsponsor

Bilag 2 - Eksempler på skiltning

Punkt 157: Orientering om bevaringsudvalgets arbejde 2016 - 2017

01.00.00-P35-1-17

Resume

Udvalget orienteres om bevaringsudvalgets arbejde i 2016 og 2017.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget, miljø- og teknikudvalget og udviklingsudvalget,

1. at bevaringsudvalgets "Årsberetning 2016 - 2017" tages til efterretning,
2. at bevaringsudvalgets opgaver præciseres som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Byråd nedsatte i 2007 et bevaringsudvalg i Randers Kommune som et rådgivende udvalg efter styrelseslovens § 17, stk. 4.

Formålet med udvalget er, at der gennem bevaringsudvalgets arbejde kan gøres en særlig indsats for at bevare den bygningsmæssige kulturarv samt sikre, at man ved bygningsændringer så vidt muligt vælger den korrekte arkitektoniske løsning.

Udvalget består af:

- 3 medlemmer fra miljø- og teknikudvalget samt repræsentanter fra følgende interesseorganisationer:
- Foreningen for By- og Landskabskultur, Randers
- Kronjysk Landboforening
- Randers Lejerforening
- Visit Randers
- Museum Østjylland/ Randers Stadsarkiv.

Efter ændringer af de politiske udvalg efter kommunalvalget i 2017 kan de 3 politiske repræsentanter være medlemmer af miljø- og teknikudvalget, udviklingsudvalget og landdistriktsudvalget.

På nuværende tidspunkt er alle tre repræsentanter medlemmer af miljø- og teknikudvalget, og to er desuden medlem af landdistriktsudvalget. Udviklingsudvalget er pt. ikke repræsenteret i bevaringsudvalget.

Præcisering af udvalgets opgaver

Det foreslås, at beskrivelsen af udvalgets opgaver ændres, så udvalg erstattes af byrådet, så opgaverne ikke ændres, når styrelsesvedtægten ændres.

Udvalgets opgaver foreslås at blive ændret som vist med **fed** tekst:

1. Udvalget kan anbefale **miljø- og teknikudvalget, byrådet** at igangsætte planlægning efter bygningsfredningslovens § 17, hvorefter der i kommuneplanen eller lokalplaner kan fastlægges, hvilke bygninger der er bevaringsværdige.
2. Udvalget kan fremkomme med forslag til retningslinjer for, hvornår og under hvilke betingelser bygningerne skal bevares.

3. Udvalget kan afgive vejledende udtalelser om bevaringsforhold og nedrivningsansøgninger til miljø- og teknikudvalget i konkrete sager.
4. Udvalget vil arbejde aktivt for, at der udarbejdes SAVE-registrering af bevaringsværdige bygninger i hele Randers Kommune.
5. Udvalget vil ud fra et bevaringshensyn kunne afgive vejledende udtalelser om prioriteringen af ansøgninger om byfornyelse.

Årsrapport

Der udarbejdes hvert andet år en rapport om bevaringsudvalgets arbejder. Årsrapport for 2016-2017 er i bilag 1.

Der er i perioden 2016-17 afholdt 11 bevaringsudvalgsmøder. Udvalget har drøftet eller behandlet ca. 45 sager, samt foretaget nødvendige besigtigelser og forhandlinger med ansøgere vedrørende bevaringsværdige bygninger. Sagerne er benævnt i årsrapporten. I årsrapporten er der også beskrevet temaer, som udvalget har behandlet i 2016-17

Økonomi

Byrådet besluttede i juni 2017, at der gennem en 2-årig periode skulle ske en forstærket indsats for bosætning, forskønnelse og bedre boligkvalitet i landdistrikterne i Randers Kommune, som går ud på at samtænke forskellige indsatser. Den forstærkede indsats forventes evalueret ultimo 2019.

Bevaringsudvalget ville gerne være en del af dette tiltag og omlagde 180.000 kr. af udvalgets budget på ca. 250.000 kroner til finansiering af en opsøgende medarbejder til at varetage tilsyn med dårlige boliger. Dette skulle ses i sammenhæng med, at byfornyelsesmidlerne i perioden reserveres til initiativer i landdistrikterne bl.a. i form af midler møntet til bygningsforbedring af bevaringsværdig bygninger i landdistrikterne. Der blev således nedsat et nyt udvalg: et bygningsforbedringsudvalg.

Bevaringsudvalget har herefter et budget på ca. 70.000 kroner årligt til dækning af besigtigelser, administration, mødeafholdelse, oplysning og formidling, trykkeriomkostninger m.v. I særlige tilfælde kan udvalget støtte konkrete projekter.

Bilag

Årsrapport 2016-17

Punkt 158: Iben Sønderup ønsker en orientering om konsekvenser for Randers Kommune af Trafikplanen for den statslige jernbane

13.05.00-G01-1-18

Resume

Iben Sønderup har anmodet om en redegørelse for konsekvenser for Randers Kommune af Trafikplanen for den statslige jernbane.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at redegørelsen tages til efterretning.

Beslutning

1. at taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Iben Sønderup har fremsendt følgende:

"Jeg vil gerne bede om en redegørelse på næste Miljø- og Teknikudvalgsmøde for hvilke konsekvenser, Trafikplan for den statslige jernbane har for Randers Kommune. Herunder vil jeg gerne have svar på, hvorfor vi ikke har haft en sag på udvalgsmøde om denne plan, og hvorfor Randers Kommune ikke indsendte hørings svar.

Af de hørings svar, som er indsendt af Region Midtjylland og Viborg Kommune fremgår det at både Viborg Kommune og Region Midtjylland ønsker, at der etableres en såkaldt shunt syd om Langå. Altså en jernbane, der går uden om Langå, mere direkte fra Aarhus til Viborg. Jeg vil gerne høre forvaltningens vurdering af, hvilke konsekvenser en sådan alternativ jernbane i givet fald vil have for Langå og for Randers Kommune som helhed.

I første omgang ønsker jeg disse forhold belyst på Miljø- og Teknikudvalgets møde. Efter drøftelsen her kan sagen evt. komme i byrådet.

Se link til høring og hørings svar.

<https://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Kollektiv-Trafik/Trafikale-analyser/Trafikplan-for-den-statslige-jernbane-2017.aspx>

*Med venlig hilsen
Iben Sønderup"*

Økonomi

Ingen.

Bilag

Hørings svar til Bygge, Bolig og Trafikstyrelsens plan for udbygning af jernbanenettet.

Punkt 159: Iben Sønderup anmoder om drøftelse af henvendelse om farlige huller i rabatten på Højsletvej

05.13.00-G01-35-18

Resume

Iben Sønderup har ønsket, at henvendelse fra borger om at store huller i rabatten på Højsletvej har resulteret i 2 biler, som har fået ødelagt dæk og måske fælge, drøftes i miljø- og teknikudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at sagen drøftes.

Beslutning

1. at drøftet.

Sagsfremstilling

Iben Sønderup har anmodet om, at nedenstående sag sættes på miljø- og teknikudvalgsmødet den 22. oktober 2018 til drøftelse:

"Emne: Vedr.: Store huller i rabatten på Højsletvej har resulteret i 2 biler som har fået ødelagt dæk og måske fælge.

Til Veje og Trafik

Som beboer og jævnlig trafikant på Højsletvej bliver jeg simpelthen nødt til at kontakte jeg igen. Siden søndag 30/9 har der været 6 biler som har fået ødelagt dæk og måske også fælge i stort det samme hul i samme sving. 3 biler i søndags, 1 i mandags og 2 i dag onsdag. Det er i svinget på sydsiden i retning mod Hadsundvej ud for nummer 45 hvor det er meget slemt, men det er i hele svinget på begge sider.

Randers Kommunes veje er plastret til i kommunens nye vartegn, "Huller i vejen" skilte men der er ingen som helst skilte på Højsletvej. Højsletvej er simpelthen ikke dimensioneret til den mængde trafik som der er nu, heller ikke selvom det kun er personbiler. Der kører, ifølge tællinger, omkring 2.600 personbiler i døgnet og vejen er kun omkring 5,2 m bred men med en hastighedsgrænse på 80 km/t. Sammenligner man den med Nordskellet er den meget smallere og helt uden rabat eller cykelsti, og Nordskellet har cykelsti og hastighedsgrænse på 60 km/t.

Vores ønske ville være at Højsletvej endte som Nordskellet i størrelse og klassifikation og så kunne man åbne for lastbiler igen. Der er masser af jord og plads syd for vejen, dette er enten et vildnis af hyben eller marker stort set hele vejen fra

Mariagervej og til Hadsundvej, kun afbrudt af en enkelt gårdsplads ved Hadsundvej. Trafikken kan så rigeligt retfærdiggøre det, men jeg ved godt at dette er en meget dyr løsning. Alternativt, så bør hastighedsgrænsen sættes til 60 km/t forholdene taget i betragtning eller trafikchikaner som på BorupByvej.

Jeg ved godt at jeg er tæt på at blive betegnet som en utrolig besværlig kværlulant mht. Højsletvej, men tvivler faktisk lidt på at der er ret mange i afdelingen / udvalget som reelt har været ude og se forholdene med deres egne øjne. Dette må meget gerne opfattes som en stående invitation til en kop kaffe og en fremvisning og jeg har ferie i uge 42 så I er yderst velkomne :-)

Det kan da ikke være rigtigt at flere biler skal ødelægges og mennesker måske endda komme til skade før der sker noget ?

Det kan da heller ikke passe at det eneste som virker er at gå til medierne....?

Mvh

Christian Islev-Andresen

christian@012.dk skrev den 17.09.2018 19:25:

Hej

Vi bor på Højsletvej som jo bekendt er blevet lukket for gennemkørende lastbiler.

Dette overholdes desværre ikke af alle og der er også nogen som har lovlige ærinder. Da vejen jo ikke er særlig bred kommer der stadig mange huller og specielt i svinget på sydsiden i retning mod Hadsundvej ud for nummer 45 er det meget slemt. Man kan tydeligt se at lastbilerne bevidst skærer dette sving af og deres store dæk kører ikke ned i hullerne, men laver dem stadig større og større.

I går eftermiddags (16-9-2018) og her til eftermiddag (17-9-2018) var der to biler som kørte i det samme nævnte hul og begge punkterede og i hvert fald den ene fik også ødelagt sin fælg.

Vi passerer selv de nævnte huller hver dag og synes at det er uforsvarligt at de er så store. Jeg er godt klar over at Randers Kommune har mange kilometre veje som skal vedligeholdes og de ikke alle kan være i perfekt stand, men gøres der ikke noget ordenligt så kommer vejen til at tage meget skade i løbet af vinteren.

Det er simpelthen ikke nok bare at fylde stabilgrus i hullerne, dette holder kun indtil næste regnvejr og næste lastbil. Højsletvej er simpelthen ikke dimensioneret til den mængde trafik som der er nu, heller ikke selvom det kun er personbiler.

Der kører, ifølge tællinger, omkring 2.600 personbiler i døgnet og vejen er kun omkring 5,2 m bred men med en hastighedsgrænse på 80 km/t. Sammenligner man den med Nordskellet er den meget smallere og helt uden rabat eller cykelsti, og Nordskellet har cykelsti og hastighedsgrænse på 60 km/t. Vores ønske ville være at Højsletvej endte som Nordskellet i størrelse og klassifikation og så må der gerne åbnes for lastbiler igen.

Der er masser af jord og plads syd for vejen, dette er enten et vildnis af hyben eller marker stort set hele vejen fra Mariagervej og til Hadsundvej, kun afbrudt af en enkelt gårdsplads ved Hadsundvej. Trafikken kan så rigeligt retfærdiggøre det, men jeg ved godt at dette er en meget dyr løsning.

*Mvh
Christian"*

Økonomi

Ingen.

Bilag

Statusnotat vedr. Højsletvej

Punkt 160: Frank Nørgaard anmoder om drøftelse af ansøgning om støtte til udførelse af støjbegrænsende foranstaltninger på E45 fra afkørsel 40 mod syd

05.01.02-G01-3-18

Resume

Frank Nørgaard har anmodet om, at ansøgning om økonomisk støtte til udførelse af støjbegrænsning på E45 fra afkørsel 40 mod syd over Gudenåbroen behandles på miljø- og teknikudvalgsmødet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at udvalget tager stilling til ansøgning om økonomisk støtte til støjbegrænsende foranstaltninger på E45 fra afkørsel syd 40 mod syd over Gudenåbroen.

Beslutning

Forvaltningen orienterer ansøgerne om arbejdet med støjbegrænsende foranstaltninger i dialog med Vejdirektoratet.

Sagsfremstilling

Frank Nørgaard har anmodet om, at ansøgning fra beboerne i Neder Hornbæk om økonomisk støtte til udførelse af støjbegrænsende foranstaltninger på E45 fra afkørsel 40 mod syd over Gudenåbroen behandles i miljø- og teknikudvalget. Ansøgning er vedhæftet.

Frank Nørgaard har anmodet om, at sagen vedlægges bilag vedr. midler afsat af V og O i budget 2018 samt forvaltningens skøn på økonomien, som er skitseret. Notat er vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Ansøgning til Randers Kommune vedr. støjbegrænsning

Skrivelse til Randers Kommune af 25 92018

Skitse vedr. E45

Information fra PileByg

Støjvold i Gudenådalen

Punkt 161: Dansk Folkeparti og Venstre foreslår, at der sikres velegnet belægning ved restaurationer med udeservering

05.14.08-G01-1-18

Resume

Dansk Folkeparti og Venstre foreslår, at forvaltningen sikrer plan og velegnet belægning uden for restaurationer med udeservering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der tages stilling til forslaget om sikring af plan og velegnet belægning ud for restaurationer med udeservering.

Beslutning

For at forvaltningen skal sikre plan belægning stemte Anders Henrik Jensen, Niels Erik Christensen og Frank Nørgaard.

Imod stemte Anker Boje, Karen Lagoni og Iben Sønderup.

Frida Valbjørn Christensen tog forbehold.

Anders Henrik Jensen, Niels Erik Christensen og Frank Nørgaard begærede sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

Niels Erik Christensen har på vegne af DF og V fremsendt følgende:

Liv og attraktive forhold i vores midtby.

BAGGRUND: Restaurant Luna på Rådhusstorvet har ønsket at optimere deres udeserveringsareal, og i den forbindelse etablere ny belægning for egen regning. Det ses tydeligt i ansøgningens bilag, at man ønsker at benytte samme type belægning som allerede er på Rådhusstorvet, og man overholder dermed de retningslinjer som MTU vedtog den 28. april 2016.

FORSLAG: Dansk Folkeparti og Venstre foreslår på baggrund af beslutningen i Byrådet den 10. september, -at kommunen sikrer plant og velegnet underlag uden for restaurationer der understøtter udeservering".

Notat vedrørende de økonomiske konsekvenser af forslaget er vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Arealer til udeservering

Punkt 162: Høring af Midttrafik budget 2019

13.05.12-000-1-18

Resume

Midttrafik har udsendt høringsmateriale for 2019. Forvaltningen foreslår, at der afgives hørings svar med bemærkning om justering af kørselsudgifterne og udgifter til bus IT.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der sendes hørings svar vedr. Midttrafiks budget 2019 med bemærkning om justering af kørselsudgifterne og udgifter til bus IT på i alt 220.000 kr.

Beslutning

1. at godkendt.

Sagsfremstilling

Midttrafik er trafikselskabet i Region Midtjylland, og de har i henhold til Lov om Trafikselskaber til opgave at koordinere, udbyde og udføre den kollektive trafik i hele regionen. Som kommune bestiller vi den kørsel, vi ønsker udført, og betaler for den gennem Midttrafik. Hvert år laver Midttrafik et budget for 19 bestillere (18 kommuner og Region Midt), som tager højde for udgifter, indtægter, administration, wif-fi mv. Budgettet sendes først i administrativ høring og dernæst politisk høring hos de enkelte bestillere.

Midttrafik har pr. mail af 21. september 2018 udsendt budgetforslag for 2019 i politisk høring. Forud herfor har budgettet været i administrativ høring. I den anledning afgav forvaltningen hørings svar med bemærkning om;

- Ønske om højere indtægtsbudget ifølge Midttrafiks tidligere oplysninger om princip for budgetsikkerhed.
- Tilkendegivelse af Midttrafiks anbefaling om større buffer til stigning af dieselpriiser svarende til 1 % af kørselsudgiften.
- Justering af udgifter til handicapkørsel som følge af optagelse af blinde og svagtseende i kørselsordningen.
- At udgift til ældrekørsel blev taget ud af budgettet indtil beslutning om ordningens eventuelle videreførelse if. med budgetforhandlingerne.

Midttrafik har på baggrund af hørings svaret *justeret indtægtsbudgettet, forhøjet buffer til stigning af dieselpriiser, justeret udgiftsbudgettet til handicapkørsel samt fjernet udgiften til ældrekørsel*, hvilket er medtaget i den politiske høring.

Når Randers Kommune har afgivet politisk hørings svar til Midttrafik, revideres budgettet. Midttrafiks samlede budget (for 18 kommuner og Region Midt) behandles efterfølgende i Midttrafiks bestyrelse. I det kommende budgetår vil bestillerne modtage 12 aconto opkrævninger som samlet svarer til det vedtagne budget for den enkelte kommune. Eventuel difference mellem budget og regnskab for 2019 afregnes i budget 2021

Siden den administrative høring er der yderligere to bemærkninger til budgettet, som forvaltningen ønskes medtaget i budget 2019:

1. Udgifter til kørsel på rute 237, hvor der er forudsat reduceret kørsel som følge af forsøg med Flexbus i 2018. (160.000 kr.)
2. Udgifter til wi-fi i skolebusser, som Midttrafik har pillet ud af budgettet og sender på særskilt faktura. (60.000 kr.)

Hørings materialet består af en oversigt over Midttrafiks samlede budgetforslag samt en oversigt over Randers Kommunes forventede andel af nettoudgifterne. Hørings materialet er vedhæftet dagsordenen.

Budgettet er i overensstemmelse med den afgivne bestilling.

Høringsfristen er den 31. oktober 2018. Forvaltningen foreslår, at der afgives høringssvar med bemærkning om justering af kørselsudgifterne og bus IT på i alt 220.000 kr.

Økonomi

De samlede nettoudgifter for den kollektive trafik er i 2019 opgjort til 74,9 mio. kr. Med ovenstående justering bliver det 75,1 mio. kr.

Kørslen benævnt "Kommunalkørsel" i bilaget er læge- og specialkørsel og finansieres ikke af budgettet til kollektiv trafik, hvorfor den ikke regnes med her. Det samme gælder for udgiften til Letbanesekretariatet.

Bilag

Budget 2019 Randers til politisk behandling

Budget 2019 Midttrafik

Punkt 163: Principper for udbud af bybuskørsel i Randers by

13.05.16-Ø54-1-18

Resume

I februar 2020 udløber den nuværende kontrakt for bybuskørsel i Randers Kommune. På miljø- og teknikudvalgets møde den 28. maj 2018 blev det besluttet, at forvaltningen skulle undersøge mulighederne for at lave forsøg med alternative drivmidler i det kommende udbud, hvordan forureningssituationen er i Randers by samt hvordan billetpriserne påvirker antallet af passagerer. Forvaltningen fremlægger nu forslag til principper for udbud sammen med resultaterne af de nævnte underpunkter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at udbudsgrundlaget for det kommende udbud godkendes,
2. at forsøg med alternative drivmidler ikke er en del af udbuddet men aftales særskilt,
3. at resultaterne af de gennemførte supplerende undersøgelser drøftes.

Beslutning

1. og 2. at godkendt.

3. at drøftet.

Forvaltningen bedes undersøge, hvordan det kan gøres nemmere for handicappede af benytte busserne.

Sagsfremstilling

Kontrakterne om Randers bybusser med Nobina Danmark A/S og Fårup Rute- og Turistbusser har ordinært udløb i februar 2020. Det betyder, at materialet, som skal sendes i udbud, skal være klar ultimo 2018, for at der er tilstrækkelig tid til at sende det i udbud og tildele nye kontrakter i løbet af 2019. Forvaltningen er pt. i gang med at undersøge muligheden for at forlænge de nuværende kontrakter fra februar til juni 2020, for at sikre sammenspil med den kollektive trafikplan, som er under udarbejdelse og forventes at kunne træde i kraft sommeren 2020. Inden kørslen sendes i udbud, er det imidlertid nødvendigt, at Randers Kommune har taget stilling til, hvilke principper der skal være gældende i det nye udbud, herunder blandt andet antallet af udbudspakker, krav til bustyper og tildelingskriterier.

Principper for udbudsgrundlag

For at Midttrafik kan nå at udarbejde udbudsmaterialet for bybuskørslen inden årsskiftet 2018/2019 har Midttrafik bedt Randers Kommune om at tage stilling til hvilke principper, der skal gælde for udbuddet.

- Kontrakterne om Randers bybusser omfatter ca. 90.000 køreplantimer årligt fordelt på 35 kontraktbusser. Den nuværende kørsel har været udbudt i 3 udbudspakker med forskellige krav til bl.a. udstyr i busser. Forvaltningen foreslår, at Randers bybusser udbydes i to udbudspakker med henholdsvis én hovedkontrakt, som omfatter de busser der betjener selve Randers by samt én mindre kontrakt, som omfatter den kørsel der betjener oplandet. Samtidig foreslås, at der vil være mulighed for at afgive et kombinationsbud med en samlet pris på begge kontrakter.
- For at kunne tilbyde et ensartet serviceniveau i busserne foreslås, at der stilles samme krav til udstyr i busserne i de to kontrakter. Bl.a. skal der være laventré i alle busser for at lette tilgængeligheden til busserne. I dag er der kun laventré i de busser, der kører i Randers by. Derudover vil der i udbudsmaterialet blive stillet ens krav om forureningsgrad i forhold til teknologi. I begge udbudspakker vil de busser, der forurener og støjer mindst blive bedømt bedst.
- Udbuddet gennemføres som udbud med forhandling med prækvalifikation af 3-5 ansøger. Forvaltningen foreslår, at der tildeles efter den bedste kombination af pris og kvalitet, hvor pris vægtes højest. De øvrige kriterier er buskvalitet og service, driftskvalitet, miljøbelastning og arbejdsmiljø.

Muligheder for forsøg i kommende kontrakt

Forvaltningen har bedt Midttrafik om at undersøge mulighederne for at lave forsøg med alternative drivmidler i

det kommende udbud. Resultatet af undersøgelsen er beskrevet i notatet: "Notat om udbudsgrundlag og muligheder for forsøg i kommende kontrakt om Randers bybusser" som er vedlagt sagen som bilag.

Resultatet af undersøgelsen viser, at de muligheder, der er for forsøg med alternative drivmidler, forventeligt vil gøre kørslen dyrere, end den er i dag. Forskellige grader af usikkerheder for busselskaberne er med til at øge usikkerheden for de økonomiske konsekvenser for udbuddet ved at medtage ønsker om forsøg med alternative drivmidler i selve udbudsmaterialet.

For at begrænse de økonomiske konsekvenser af det nye udbud, foreslår forvaltningen, at forsøg med alternative drivmidler holdes ude af udbuddet, og at der efterfølgende laves aftaler om forsøg med det vindende busselskab. Dette er ifølge Midttrafik den mest fleksible løsning, da der ikke skal træffes beslutninger om det nu, inden udbuddet sendes ud. Det vil samtidig give os mulighed for, sammen med Midttrafik, at undersøge mulighederne for at søge økonomisk støtte til gennemførelse af forsøget.

Forurening i Randers by

De danske grænseværdier for luftkvalitet er baseret på direktiver fra EU. Aarhus Universitet laver målinger i de største danske byer, som omsættes til årlige middelværdier. Der bliver målt på to partikelstørrelser og ligeledes på NO₂ (NO_x).

Som i alle andre større byer er den dårligste luftkvalitet målt langs de store indfaldsveje de større veje omkring den centrale del af Randers, hvor også de største trafikmængder findes. Det gør sig gældende på alle tre forureningsparametre. Der er registreret en overskridelse af grænseværdien for NO₂ ved Randers Bro. Kort over NO₂ forureningen er vedlagt sagen som bilag.

Forureningen det pågældende sted er akkumuleret over bidrag der både kommer fra vejtrafik og de virksomheder der ligger i området. Der er således ikke kun én kilde til forureningen. Ved at udbyde bybuskørslen med den nyeste teknologi indenfor dieselmotorer sikres, at den udledning af NO₂, der kommer fra busserne kun vil udgøre en lille andel i forhold til den samlede forurening på stedet. Det vurderes derfor ikke at ændre væsentligt på luftkvaliteten i området selv om bybusserne kun udbydes med alternative drivmidler. Hvis der skal ske en forbedring af luftkvaliteten i området vil det være nødvendigt med andre og større tiltag. Det kan fx være etablering af en ekstra bro så der er mulighed for at fordele trafikken til og fra Randers Midtby på 2 forbindelser.

Billetprisernes påvirkning på antallet af passagerer

I lov om trafikselskaber står anført at takstbestemmelsen er trafikselskabernes og at denne ikke må overstige den generelle prisudvikling. Hvert år fastlægger Midttrafik takststigninger inden for rammerne af lovgivningen. Takststigningerne er gældende for hele Midttrafiks område. Det betyder i praksis, at Randers Kommune ikke kan vælge at sætte taksterne op i Randers Kommune for at finansiere tiltag i den kollektive trafik.

Økonomi

Vi kender endnu ikke de økonomiske konsekvenser af udbuddet, som foreslås tildelt efter den bedste kombination af pris og kvalitet, hvor pris vægtes højest. Resultatet af udbuddet vil blive fremlagt til behandling, såfremt det får økonomiske konsekvenser i forhold til det nuværende budget for kollektiv trafik.

Bilag

Bilag NO₂ udledning

Notat om udbudsgrundlag og muligheder for forsøg i kommende kontrakt om Randers bybusser

Præsentation_bybuskørsel

Punkt 164: Orientering om forløb omkring omdannelse af Langå Station

01.02.05-G01-87-18

Resume

Forvaltningen orienterer om forløb omkring omdannelse af Langå Station.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. at taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er flere forhold i spil i forhold til de store projekter, som på det landsdækkende jernbanenet gennemføres nu og i årene der kommer. For Langå Station er der 3 projekter, som har betydning for stationsområdet, og alle gennemføres af Banedanmark;

- Sporfornyelse af strækningen Aarhus-Langå
- Hastighedsopgradering til 180 km/t på strækningen Aarhus-Langå
- Elektrificering og forberedelse hertil på strækningen fra Aarhus-Aalborg

Banedanmark har et naturligt samarbejde med DSB Ejendomme omkring stationsområdet som helhed, idet DSB Ejendomme ejer stationsbygningen.

Lige nu pågår planlægnings- og skitseringsarbejdet med at fastlægge fremtidigt perron og sporlayout, herunder også sikkerhedsmæssige forhold. Begge er forhold, som ifølge Banedanmark har betydning for stationsbygningen i Langå. For at opnå et optimalt perron- og sporlayout er det Banedanmarks ønske at stationsbygningen i Langå nedrives. Dette understøtter DSB Ejendomme, idet de ikke vurderer stationsbygningen tidssvarende og med et stigende behov for vedligehold. DSB Ejendomme tillægger det ligeledes betydning, at dele af stationsbygningen ikke anvendes i dag. Det er således et fælles ønske fra Banedanmark og DSB Ejendomme at stationsbygningen i Langå nedrives.

Randers Kommune, med stor tilslutning fra Station K, har et ønske om at bevare stationsbygningen i Langå. Stationsbygningen har en stor kulturmæssig betydning for Langå by og dels en historisk betydning for Langå by med et naturligt samlingspunkt og en identitet. Samtidig har stationsbygningen en historisk betydning for dansk historie, idet stationen var blandt de første stationer i Danmark. Der er således et ønske fra Randers Kommune om at bevare stationsbygningen.

Disse modsatrettede ønsker er drøftet i flere mødefora. Dels på et møde mellem Banedanmark, DSB Ejendomme, repræsentanter fra Station K., repræsentanter fra forvaltningen.

Yderligere er der afholdt et møde med Banedanmark på ledelsesniveau, hvor ovenstående forhold er drøftet. Her blev det aftalt at Banedanmark udarbejder en overordnet tidsplan for de samlede arbejder på Langå station.

Der mangler en officiel tilbagemelding fra Banedanmark vedr. broen ved Væthvej (sporsænkning eller en ny bro).

Det videre forløb;

- Det er aftalt at Randers Kommune beskriver, hvilke forhold der er til hinder for en nedrivning af stationsbygningen, og hvilke væsentlige interesser Randers Kommune i øvrigt har i forhold til de kommende arbejder på stationsområdet.

- Banedanmark går i intern dialog, så de samlede konsekvenser og muligheder på tværs af elektrificering, sporfornyelse og hastighedsopgradering afdækkes.

Der afholdes (fortsat) kvartalsvise møder mellem Banedanmark og Randers Kommune, hvor der fra Banedanmark orienteres om projekter i Randers Kommune. Der var enighed mellem Banedanmark og Randers Kommune om, at kommunikationen skal styrkes, således at misforståelser ikke opstår. Yderligere at vi sammen skal sikre en større helhedstænkning omkring projekterne omkring Langå Station. På baggrund heraf kan forvaltningen holde byrådet løbende orienteret.

Økonomi

Ingen.

Punkt 165: Iben Sønderup ønsker en orientering om forvaltningens kommunikation med DSB Ejendomme om stationsbygningen på Langå Station

05.05.00-G01-2-18

Resume

Iben Sønderup har anmodet om, at udvalget bliver orienteret om forvaltningens kommunikation med DSB Ejendomme om stationsbygningen på Langå Station og at forvaltningen retter henvendelse til DSB Ejendomme om igen at gøre de offentlige toiletter på Langå Station tilgængelige for offentligheden.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der tages stilling til Iben Sønderups forslag,
2. at orientering tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Iben Sønderup har i mails af hhv. 11. september 2018 og 2. oktober 2018 fremsendt følgende:

"Som vi er blevet orienteret om, ønsker DSB Ejendomme at nedrive stationsbygningen på Langå Station.

Efter at DSB Ejendomme har holdt møde med Station K's bestyrelse og forvaltningen, har de aflåst og blændet den gamle indgangsdør ved den gamle gangbro over spor 1 på Langå Station. Der er ingen information til passagererne. Langås borgere er alene blevet informeret via en artikel i Bjerringbro Avis. Se link: <https://www.bjerringbro-avis.dk/bjerringbroavis/DSB-lukker-doer-paa-Langaa-Station/artikel/364346>

Samtidig har DSB Ejendomme opsat en væg i ventesalen med en aflåst dør op til trappen samt en glasvæg med låst dør ind til toiletterne. Heller ikke her er der nogen information.

Så nu er ventesalens areal halveret, og passagererne kan nu se dørene ind til toiletterne, men har ingen adgang dertil.

Jeg vil gerne bede om en orientering om forvaltningens kommunikation med DSB Ejendomme om stationsbygningen på Langå Station, herunder den planlagte nedrivning, samt om forvaltningen var oplyst om, at de omtalte døre ville blive låst uden information til borgerne.

*Med venlig hilsen
Iben Sønderup*

I tillæg til sagen om DSB Ejendommens fremfærd på Langå Station vil jeg gerne foreslå, at Randers Kommune retter henvendelse til DSB Ejendomme om igen at gøre de offentlige toiletter på Langå Station tilgængelige for offentligheden.

De er låst af nu.

Vil du sætte dette forslag på sagen til udvalgmødet?

*Med venlig hilsen
Iben Sønderup"*

Ingen.

Bilag

DSB Ejendommens fremfærd på Langå Station

Punkt 166: Socialdemokratiet foreslår ændringer i Cykelstiplanen

05.04.00-G01-12-18

Resume

Socialdemokratiet ved Iben Sønderup har anmodet om, at cykelstiplanen behandles på miljø- og teknikudvalgsmødet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at cykelstiplanen drøftes,
2. at en nærmere undersøgelse af udgifter til etablering af en dobbeltrettet cykelsti fra Jebjergs vestlige bygrænse til krydset ved Løjstrupvej drøftes.

Beslutning

Sagen udsættes og inddrages i en fremtidig drøftelse af cykelstiplanen.

Sagsfremstilling

Socialdemokratiet ved Iben Sønderup har anmodet om, at følgende sættes på dagsordenen:

"Socialdemokratiet vil gerne bede om at få cykelstiplanen på dagsordenen for næste Miljø- og Teknikudvalgsmøde d. 22. oktober.

Samtidig vil vi gerne bede om, at det undersøges nærmere, hvad det koster at etablere en dobbeltrettet cykelsti fra Jebjergs vestlige bygrænse til krydset ved Løjstrupvej ("Korsvejen"). Vi er klar over, at der foreligger et overslag på 3,7 mio. for denne strækning. Men vi ønsker altså en nærmere, mere detaljeret undersøgelse."

Notat om prioriteringsmetode for cykelstiprojekter og liste med prioritering af de enkelte cykelstiprojekter er vedlagt sagen. Af listen fremgår desuden et overslag over udgifter til at etablere de enkelte projekter. Forvaltningen foretager først en egentlig projektering, når der er givet anlægsbevilling til projektet. I forbindelse med den egentlige projektering kortlægges behov for f.eks. arealerhvervelse, funderingsbehov, behov for krydsningsheller, ændringer af eksisterende veje, præcise mængder af byggematerialer og meget andet. Derfor er overslagene i listen baseret på erfaringspriser fra andre lignende projekter. Erfaringspriser for de enkelte typer af projekter er opgjort pr. løbende meter og fremgår af listen.

Der er afsat en ramme på ca. 1,1 mio. kr. hvert år til etablering af cykelstier. Byrådet godkendte på sit møde den 29. januar 2018, at de afsatte rammebeløb i både 2018 og 2019 skal gå til til medfinansiering af de projekter, der er opnået støtte til fra Vejdirektoratets cykelpulje. Det drejer sig om projekterne "Sikre skoleveje med sidegevinster" og "Cykling i byen og adgang til naturen".

Økonomi

Ingen.

Bilag

Stianalyse 2016, med prioritering 2017 og 2018

Notat om prioriteringsmetoden

Punkt 167: Sti mellem Piasminde og Kastrupmindevej

05.01.02-P20-17-18

Resume

Byrådet besluttede i januar 2018 at give bevilling til at anlægge en samlet pakke af mindre cykelstiprojekter - herunder en sti fra Piasminde til Kastrupmindevej i Romalt. Efter dialog med samtlige naboer og med den landmand, der skal afstå jorden til stien, viser det sig, at det ikke er muligt at gennemføre stiprojektet ved frivillig aftale om afståelse af jorden.

Forvaltningen foreslår at etablere vejvisning for cyklister i området i stedet for at anlægge stien.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at anlæg af sti mellem Piasminde og Kastrupmindevej undlades,
2. at forvaltningen i stedet undersøger muligheden for at etablere en vejvisning for cyklister i området.

Beslutning

1. og 2. at godkendt.

Sagsfremstilling

I januar 2018 besluttede byrådet at bevilge midler til etablering af flere mindre cykelstiprojekter - herunder en sti mellem Piasminde og Kronjydevej. Stien fremgår af Kommuneplanen og er en del af Cykel- og stiplanen, som blev vedtaget i 2011.

Forvaltningen gennemførte i august 2018 en partshøring om anlæg af stien blandt til de nærmeste naboer. Naboerne har i et fælles brev givet udtryk for, at de bl.a. er skeptiske overfor behovet for stien. Grundejeren, som skal afgive jord til cykelstien, er ikke indstillet på at overdrage jorden frivilligt, og derfor kan en ekspropriation komme på tale, hvis stien skal anlægges.

Der er i dag et udbygget stinet i området omkring Piasminde. Den eksisterende hovedsti løber forbi alle boligveje i Over Romalt og har flere forbindelser ud til Kastrupmindevej; også ved Piasminde. Fra Kastrupmindevej kan man komme videre til Kronjydevej og videre mod Assentoft. Nærmeste sti og vej i forhold til den planlagte sti mellem Piasminde og Kronjydevej ligger i en afstand af ca. 40 m.

Det kan dog være vanskeligt at orientere sig som cyklist på stinettet i kvarteret. Derfor foreslår forvaltningen, at de afsatte midler til anlæg af stien mellem Piasminde og Kronjydevej i stedet anvendes til vejvisning for cyklister i kvarteret.

Økonomi

De afsatte midler til stien kan anvendes til at etablere en vejvisning for cyklister i området. Det forventes, at udgifter til vejvisningen kan etableres inden for den afsatte ramme.

Bilag

Oversigt over Romalt med sti, Piasminde-Kronjydevej

Oversigt med sti, Piasminde-Kastrupmindevej

Punkt 168: Udmøntning af reduktion af budget

00.30.00-G01-6-18

Resume

Budgettet for 2019-2022 blev godkendt af byrådet d. 11. oktober 2018. I aftalen indgår et effektiviserings-/besparelseskraV på 20 mio. kr. i 2019 - svarende til ½ pct. af serviceudgifterne - som er fordelt på de enkelte fagudvalg og bevillingsområder.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at forvaltningens forslag til udmøntning af reduceret budget sendes i høring.

Beslutning

1. at godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Frida Valbjørn Christensen.

Frida Valbjørn Christensen begærede sagen i byrådet og angav følgende mindretalsudtalelse:

"Velfærdslisten, Beboerlisten og Enhedslisten mener, at man i langt højere grad bør fokusere på at skabe en bæredygtig Randers Kommune. De foreslåede besparelser uden negative konsekvenser for borgerne er fornuftige nok, men pengene bør blive på området og bruges på fx busser, cykelstier og rent drikkevand frem for at blive brugt på processer og andre udskøjelser på udviklingsudvalgets område. Velfærdslisten, Beboerlisten og Enhedslisten modsætter sig nedskæringen på driftsafdelingen, der mange gange har været udsat for store nedskæringer. Nedskæringerne er udtryk for en skæv prioritering."

Sagsfremstilling

½ procent af budgettet under miljø- og teknikudvalget svarer til 1,6 mio. kr.

Udvikling, Miljø og TekniVs budget under økonomiudvalget består hovedsageligt af lønudgifter. Besparelsen på økonomiudvalgets område er 0,3 mio. kr. Der er meget stor vækst i Randers, som betyder mange byggesager, lokalplaner og heraf afledte opgaver i forhold til f.eks. infrastruktur, miljø, natur. Forvaltningen har dedikeret alle ledige ressourcer til at imødekomme denne vækst. Trods det har der været behov for at finde ekstra ressourcer til lokalplanlægning og byggesagsbehandling. I budget 2019 og 2020 er der afsat 1,5 mio. kr. til ekstra administrative ressourcer i Udvikling, Miljø og Teknik i budgettet. Derfor indstiller forvaltningen, at den samlede besparelse på ialt knap 2 mio. kr. findes på Miljø- og Teknikudvalgets område.

Følgende forslag kan gennemføres:

Stamsporet:

Stamsporet er nu taget ud af drift. Der er afsat 64.000 kr. årligt til at vedligeholde stamsporet. Denne udgift er nu bortfaldet, og midlerne kan derfor anvendes til andet formål. Der eksisterer stadig enkelte signalanlæg, der skal fjernes i fremtiden. Dette arbejde kan finansieres via afsatte midler for signalanlæg. Der er således ingen direkte serviceforringelse forbundet med en forslaget.

Driftsafdelingen:

Driftsafdelingen har igennem en længere årrække været under forandring, herunder en mere effektiviseret drift med færre medarbejdere. Der gennemføres i efteråret 2018 en organisationsændring, som vil tilpasse organisationen til den nuværende situation. Organisationsændringen vil give en effektivisering på 500.000 kr. i 2019 og 800.000 kr. i de følgende år. Konkret er effektiviseringen en reduktion i lønbudgettet i Driftsafdelingen.

Vintertjeneste:

Der er et budget på 15 mio. kr. til vintertjeneste, mens det gennemsnitlige forbrug over de seneste 10 år har været 13,9 mio. kr. I perioden 2007 til 2017 har de årlige udgifter til vintertjeneste ligget mellem 7,0 mio. kr. og 32,1 mio. kr. Der er aktuelt et efterslæb på 1,2 mio. kr., hvor der fortsat afdrages på gæld fra en hård vinter i 2010. Dette efterslæb forventes reduceret i 2018 og helt afbetalt i 2019 under forudsætning af en normal vinter.

Der er i 2015 indført en serviceforbedring, som på grund af milde vintre ikke er implementeret, hvorfor forvaltningen ikke har mulighed for præcist at beregne størrelsen på denne udgift, som kun opstår i vintre med meget sne.

Der vil ikke være en direkte serviceforringelse forbundet med at nedsætte budgettet til vintertjenesten med 1,1 mio. kr., men en risiko for øget opbygning af gæld.

Økonomi

Det samlede driftsbudget under miljø- og teknikudvalget udgør 319 mio. kr. Vedlagt er budgetbemærkningerne for 2018, der beskriver det samlede budget, som det så ud i november 2017.

Videre proces

Forslagene sendes i høring med høringsfrist d. 12. november. Miljø- og teknikudvalget får forslagene forelagt til endelig godkendelse på mødet d. 19. november 2018.

Bilag

Budgetskema 2018-21 - 5.1 Miljø og teknik skattefinansieret

Punkt 169: Sagsstyringsliste pr. 17. oktober 2018

00.22.04-G01-7-17

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Vedlagt sagsstyringsliste pr. 17. oktober 2018 for miljø- og teknikudvalget til orientering.

Bilag

MTU-sagsstyringsliste_17-10-2018

Punkt 170: Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 22. oktober 2018

00.22.04-G01-6-17

Beslutning

Intet særskilt at referere.

Sagsfremstilling

Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 22. oktober 2018.

Punkt 171: Frida Valbjørn Christensen stiller forslag vedr. forbud mod brug af pesticider

13.02.02-G01-3-18

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at forslaget drøftes.

Beslutning

Miljø- og teknikudvalget retter henvendelse til Folketingets miljø- og fødevarerudvalg med 4 stemmer for.

Imod stemte Frank Nørgaard, Niels Erik Christensen og Anders Henrik Jensen.

Sagsfremstilling

Frida Valbjørn Christensen har den 19. sep. 2018 fremsendt dette forslag:

Enhedslisten ønsker nedenstående sat på dagsordenen, for næstkommende udvalgsmøde.

Der findes flere beviser for, at brugen af pesticider er et alvorligt problem for miljøet. Næsten hver femte bifamilie overlevede ikke vinteren i 2017, og her er brugen af pesticider en del af forklaringen, se evt. Denne artikel fra DR: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/biernes-dag-hvis-alle-bier-doer-staar-vi-med-et-stort-problem>. Artiklen beskriver B.la. At bierne er overfølsomme overfor pesticiderne, og at bierne bringer pesticiderne med hjem til bistadet, hvilket kan resultere i, at biernes immunforsvar svækkes. Pesticiderne udgør således en korrekt trussel mod biodiversiteten i Danmark.

Det er ikke kun bierne der tager skade af brugen, af pesticider. Pesticiderne kan også ende i vores grundvand, og dermed forværre drikkevandskvaliteten. Det har vi også set i Randers, senest med fundet af stoffet chloridazon, som man fandt i starten af 2018. Se evt. Dette link: <https://www.tv2ostjylland.dk/nyheder/13-02-2018/1930/ny-pesticid-i-drikkevand>

Enhedslisten ønsker, at beskytte bierne, og vores alles grundvand. Derfor forslår vi følgende:

Miljø - og teknik udvalget i Randers kommune, retter henvendelse til Folketingets miljø - og fødevarerudvalg, med ønske om et generelt forbud mod brugen af pesticider. For at sikre, at henvendelse er faglig korrekt beder udvalget, forvaltningen om at udarbejde henvendelsen. Når henvendelsen er færdig, kommer den tilbage til endelig godkendelse i udvalget.